

HUOMAUTUKSIA „SOTSIAL-DEMOKRATIN“⁷²

1. NUMERON JOHDOSTA

Artikkeli „Sissiesiintymiset”, joka on julkaistu juuri saamassamme „Sotsial-Demokratin” (VSDTP:n Keskuskomitean *julkaisu*) 1. numerossa, on mitä parhaiten todistanut oikeaksi sen, mitä me „Proletarin” 5. numerossa sanoimme tätä aihetta koskevien, levinneiden poroporvarillisten mielipiteiden kaavamaisuuden ja epähistoriallisuuden johdosta*. Kirjoittaja sättii ryöväämistä, anarkismia, blanquillaisuutta, tkatshovilaisuutta⁷³, maantierosvousta („tieryöväreitä”, kuten kuuluu huono käänнос saksan kielestä), sättii aivan samoin kuin liberaalitkin. Liberaalit pysyvät uskollisina itselleen kieltäessään „anarkian” verholla yleensä *kaiken* aseellisen taistelun hallitusta vastaan. Sosialidemokraatti, joka sanoissa ei kiellä tuota taistelua, mutta käytännössä ei käsittele kysymystä *tästä näkökulmasta*, siirtyy tosiasiallisesti liberalismiin aseisiin. Tässä on luonteenomainen esimerkki. „Koska vallankumoukselliset puolueet itse ottavat suojeluunsa anarkian, kääntävät he porvarillisten ja pikkuporvarillisten luokkien suuttumuksen itseään vastaan ja pelaavat siten taantumuksen hyväksi”. On siis joko otettava suojeluunsa *anarkistinen* aseellinen taistelu, tai sitten jätävä kokonaan syrjään aseellisesta taistelusta! Kirjoittajan mielestä ei ole olemassa muuta ulospääsyä. Hän *ei pidä mahdollisena* järjestynyttä, suunnitelmallista, aatteellista ja poliittisesti kasvattavaa aseellista taistelua. Kuinka köyhä hänen valikoimansa onkaan!

* Ks. tätä osaa, ss. 197—207. *Toim.*

„Elämä on jo haudannut erään vallankumousmiesten sissiesiintymismuodon: yksityisen ja valtion omaisuuden pakkoluovutukset”. Mutta sehän on suoranaista valhetta, toveri! Ei voi olla mahdollista, ettei teidän tiedossanne olisi sellaisia *menshevistisiä* järjestöjä, jotka ovat Yhdistävän edustajakokouksen *jälkeen* osallistuneet, suoranaisesti tai välillisesti, valtion omaisuuden pakkoluovuttamiseen, *saaliin „utilisaatioon”* j.n.e. Kun sosialidemokraatin sanat ja teot eivät käy yhteen, on se jo kerrassaan huono asia. Se johtaa teeskentelyyn. Se riippuu joko huonosta omastatunnosta (tällaisen selityksen me hylkäämme) tai huonosti harkitusta, sekavasta teoriasta.

Tov. Axelrod vastaa „Sotsial-Demokratissa” vihasesti „Proletarin” 1. n:ssä julkaistuun lyhyeen huomautukseemme *. Puolitoista palstaa petiittiä on annettu meihin kohdistetuille epäröinneille, huudahduksille, vakuutteluille ja nuhteluille sen vuoksi, että me nimitimme agitaatiota, jota hän harjoittaa työväen edustajakokouksen puolesta, puolueelta „salatuksi”. Axelrod ei voi mitenkään käsittää, mitä se merkitsee. Mutta samaan aikaan hän itse sanoo: „Lähtövalaisuudessa *käytän hyväkseni* sitä (minulla olevaa tilaisuutta) saattaakseni kysymyksen työväen edustajakokouksesta *poliittisen käsittelyn areenalle*” (kursivointi meidän). Se olisi pitänyt tehdä jo kauan sitten! Olisi pitänyt *aloittaa* „kysymyksen saattamisesta *poliittisen käsittelyn areenalle*” eikä kerhoissa kuiskuttelusta. Silloin teidän agitaationne olisi ollut puoluekannalta oikeaa, avointa, vallankumouksellisen luokan arvolle sopivaa. Porvarillinen sanomalehdistö ei olisi silloin saanut aikaan hämminkiä sosialidemokratian keskuudessa eikä alentanut sen arvovaltaa julkaisemalla sensaatiomaisia kirjoituksia tuosta kerhoissa kuiskuttelusta ja aiheuttamalla tuhansia epäröintejä. On varsin valitettavaa, että Axelrod vielä nytkin tässä myöhästyneessä ja varsin laajassa „kirjeessään toimitukselle” *kiertää* kysymyksen ytimen, ei mainitse *sanaakaan* siitä, nimenomaan minkälaista edustajakokousta hän ehdottaa, milloin, millä perusteilla, kenen koollekutsumana ja nimenomaan missä

* Ks. tätä osaa, s. 153. *Toim.*

tarkoituksessa. Axelrod kuittaa kysymyksen tämäntapaisilla fraaseilla: edustajakokouksen valmistelemiseksi suoritettava työ elävöittää sosialidemokratiaa „juuri siinä määrin, missä määrin tuo työ kyllästetään todella sosialidemokraattisella sisällöllä, s.o. missä määrin kerhoedut ja fraktioiden väliset tilit syrjäytetään siinä sellaisten yhteiskunnallis-poliittisten kysymysten ja tehtävien ansiosta, joilla on mitä välittömin suhde työväenluokan elinetsuihin”.

Armahtakaa meitä, toveri! Tämähän on aivan sisällyksetön, tärkeisiin sanoihin puettu lause. Edustajakokouksen valmistelu elävöittää sosialidemokratiaa juuri siinä määrin, missä määrin se tulee olemaan todella sosialidemokraattista! Sekä uutta että viisasta. „Fraktioiden väliset tilit” on syrjäytettävä yhteiskunnallis-poliittisten kysymysten ja tehtävien ansiosta,— mutta juuri näiden kysymysten ja tehtävien erilainen ymmärtäminen onkin jakanut puolueen fraktioihin! Oikea loppumaton satu.

Ja vierellä Plehanov insinuoii karkeasti ja typerästi puolueen edustajakokouksen puolesta käytävän taistelun alkuvaihteiden johdosta ja kehuu yhtä karkeasti Axelrodin „onnellista ajatusta” „mahdollisimman pian” tapahtuvasta työväen edustajakokouksen koollekutsumisesta. Aivan niin... voisiko tosiaankaan olla onnellisempaa ajatusta kuin se, että todella sosialidemokraattinen työ elävöittää sosialidemokratiaa?

„Sotsial-Demokratian” pääkirjoituksesta luemme: „Nyt, samoin kuin II edustajakokouksen jälkeen, molemmat fraktiot (bolshevikit ja menshevikit) ovat lukumäärältään todennäköisesti yhtä voimakkaita”. Ja vähän alempana toistamiseen: „Nyt, samoin kuin II edustajakokouksen jälkeen, molemmat fraktiot ovat yhtä vaikutusvaltaisia puolueessa”. Kirjoittajan ajatus on selvä. „Keskuskomitean virallisen julkaisun” pääkirjoituksessa se saa tärkeän merkityksen. Työväenluokan puolueen on tiedettävä tarkoin, kenestä sen „fraktiot” muodostuvat ja kuinka vahvoja ne ovat. Mihin sitten perustuu mielipide niiden tasavertaisuudesta?

Jompi kumpi: joko kirjoittaja tarkoittaa vain venäläistä puolueen osaa (ynnä Kaukasiaa), tahi hän liittää siihen puolalaiset, lättiläiset ja Bundin. Jos hyväksytään edellinen

tulkinta, niin se merkitsee, että kirjoittaja tunnustaa „enemmistön” tavattomasti voimistuneen IV (Yhdistävän) edustajakokouksen jälkeen „vähemmistön” kustannuksella, sillä tuossa edustajakokouksessa oli edustettuna noin 13.000 bolshevikkia ja 18.000 menshevikkiä. Mutta tällainen tulkinta ei ole todennäköinen, sillä kaikki kansalliset sosialidemokraattiset puolueet ovat jo toista kuukautta sitten yhdistyneet VSDTP:n kanssa. On siis hyväksyttävä jälkimmäinen tulkinta. Silloin on ilmeistä, että kirjoittaja katsoo puolalaisten ja lättiläisten kuuluvan bolshevikkeihin ja *Bundin menshevikkeihin*. Kun lasketaan kansallisten sosialidemokraattisten puolueiden viimeisten edustajakokousten numerotietojen mukaan puolalaisia ja lättiläisiä olevan noin 40.000 ja Bundin jäseniä noin 33.000, niin silloin kumpikin fraktio on todellakin osapuilleen yhtä suuri.

Mutta herää kysymys, onko oikein katsoa Bundin kuuluvan menshevikkeihin? Tietenkin, jos Keskuskomitea niin väittää, on meidän uskottava. Mutta tällaisen ryhmituksen merkitys on tehtävä itselleen selväksi. Kun otetaan kaikki viimeiset Bundin päätöslauselmat yhdessä, niin taktiikan alalla ne eivät vahvista sanottua. Selitystä on näin ollen etsittävä Bundin *organisatorisesta* asenteesta. Keskuskomitean julkaisu ilmeisesti ottaa laskelmiinsa *reaalisena* tosiasiana sen seikan, että Bund ei vaadi kiireellistä edustajakokousta. Ken haluaa todella muutosta kokonaisuutena otetun puolueen politiikkaan, s.o. KK:n politiikkaan, hänen on vaadittava edustajakokousta; ken ei vaadi, hän ei halua vakavasti muutosta. Sellainen on tämän ajatuksen ydin.

Tätä argumentointia ei voida kumota, ja me pidämme velvollisuutenamme myötävaikuttaa siihen, että kaikki puolueemme järjestöt käsittäisivät sen ja arvostaisivat sen oikein. Todellakin, demokraattisessa järjestössä on neutraliteetti miltei mahdoton ja pidättyminen on useinkin samaa kuin toiminto. Tämän „toiminnon” tulokset ovat nähtävissä. Keskuskomitean julkaisu propagoi mitä hämärimpiä aatteita „työväen edustajakokouksen” suhteen ja on taktiikkakysymyksessä selvästi ja johdonmukaisesti menshevistisellä kannalla. KK:n „tunnukset” Duuman aikana ja sen hajottamisen jälkeen ovat riittävästi osoittaneet, mitkä seuraamukset uhkaavat koko puoluetta siinä tapauksessa, jos

joudutaan vaalikampanjaan tai saadaan uusia esiintymiskehotuksia. Nykyisellä „pidätyksellään” Bund on todellakin tehnyt itsestään KK:n menshevistisen taktiikan ja politiikan kannattajan.

Kirjoitettu lokakuun alussa 1906

*Julkaistu ensi kerran v. 1931
XVI Lenin-kokoelmassa*

*Ju'kaistaan
käsikirjoituksen mukaan*
